Hieronder treft u de antwoorden op de vragen van de Staten in de eerste termijn aan. Om de vergadering te bespoedigen, hebben we ook een deel van de vragen die u niet als technisch heeft bestempeld toch reeds beantwoord.

Partij	Nr.	Vraag	Antwoord
PvdA	1.	Kan de provincie het goede voorbeeld geven en mbo-studenten een podium bieden door hen in te zetten bij grote evenementen?	De provincie kan in haar contacten met andere overheden, onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven hier aandacht voor vragen. Overigens worden bij diverse evenementen al studenten ingezet, en zijn er dus afspraken tussen onderwijs en bedrijfsleven hierover.
	2.	Hoe gaat de provincie het hardnekkige probleem van stagediscriminatie vooral in het mbo aanpakken? Aanspreken van mbo-instellingen en werkgevers op hun verantwoordelijkheid, is daarbij niet voldoende gebleken.	De provincie ziet hierin voor zichzelf geen andere rol dan het aanspreken van mbo-instellingen en werkgevers op hun verantwoordelijkheid. Er zijn andere organisaties zoals SBB die hierin een taak hebben. Ook het ministerie van OCW heeft hier acties op lopen zoals het traject LOB en gelijke kansen en is er een meldpunt stagediscriminatie
	3.	Het jaarlijkse aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters is ongeveer 1000 jongeren in de provincie Utrecht, welk gericht beleid is er om dit fors tegen te gaan? Is dat voldoende?	Beleid voor voortijdige schoolverlaters wordt gemaakt door de Rijksoverheid, onderwijsinstellingen en gemeenten. In de op te stellen HCA (op te stellen door regionale triple helix) zal deze doelgroep mee worden genomen.
SGP	4.	Hoeveel ruimte nemen de 19 buitenlandse bedrijven die in 2019 naar Utrecht zijn gehaald in?	Het is de provincie niet bekend hoeveel m2 de in 2019 gelande bedrijven innemen. 6 van de 19 hebben een eigen bedrijfspand, zijnde kantoor met bedrijfsruimte (opslag en/of productie). De overige 13 bedrijven huren kantoorruimte in een business center of een bedrijfsverzamelgebouw. Dit betreffen kleinere oppervlaktes.
	5.	Hoeveel van de 637 banen zijn ingevuld door expats?	Het is bij de provincie niet bekend hoeveel expats en/of internationals bij de bedrijven werken. Wij weten alleen dat er bij 9 van de 19 bedrijven expats of internationals werken.
	6.	In hoeverre sluiten deze 637 banen aan bij de werkloosheidsgroepen in onze provincie?	De provincie heeft geen inzicht in de invulling van het soort arbeidsplaatsen bij de buitenlandse bedrijven in de provincie Utrecht. De vastgestelde focus in internationale acquisitie is op kennisintensieve bedrijven, dit in aansluiting op de Utrechtse sterkten zoals gedefinieerd in de REA. Hieruit volgend zijn de meeste gecreëerde directe arbeidsplaatsen op het niveau van HBO of hoger.

			De creatie van banen bij kennisintensieve bedrijven leidt indirect wel tot banen voor praktisch opgeleiden (onderhoud, schoonmaak distributie e.d.).
	7.	Waarom is gekozen voor een horizon van acht jaar en niet van vier jaar?	De tijdshorizon van een visie is vaak 8-10 jaar. Dit is in lijn met bijvoorbeeld de vorige visie, de PRS-PRV en de visie. Dat neemt niet weg dat andere collega's een andere visie kunnen vaststellen.
	8.	Waarom ontbreekt de regio FoodValley in het overzicht op pag. 27?	In het overzicht worden (triple helix) samenwerkingspartners beschreven ter verduidelijking. Gemeentelijke samenwerkingsverbanden, zoals U-10, regio Amersfoort en Regio FoodValley worden als bekend verondersteld.
GL	9.	Als we kijken naar de gekozen beleidsdoelstellingen, dan komt brede welvaart, het tegengaan van ongelijkheid en het stimuleren van de circulaire economie daarin niet terug: ▪ het bedrijfsleven en werknemers zijn toegerust op de toekomst; ▪ het economisch profiel is sterk, competitief en zichtbaar; ▪ bedrijven en (kennis)instellingen zijn innovatief sterk; ▪ er zijn voldoende vestigingsmogelijkheden in aantal en kwaliteit De vraag is dan ook op welke wijze de genoemde beleidslijnen nu bijdragen aan brede welvaart. Waarom is brede welvaart, evenals het stimuleren van een circulaire economie en het tegengaan van ongelijkheid, bijvoorbeeld niet opgenomen als één van deze beleidsdoelstellingen?	Vertrekpunt van deze visie is de economie. Daarop zijn deze beleidsdoelen gebaseerd. Deze dragen bij aan brede welvaart: toekomstbestendige en inclusieve arbeidsmarkt, een toekomstbestendige economische structuur, die is gericht op maatschappelijke opgaven. Uiteindelijk is brede welvaart echter een concern- én GS-brede verantwoordelijkheid die niet alleen vanuit het economische domein kan worden gerealiseerd. Brede welvaart, circulariteit en de sociale agenda zijn brede concernthema's, die aan alle beleidsterreinen raken.
D66	10.	De doelstelling voor bezoekerseconomie en toerisme is anders geformuleerd dan de andere 4 doelstellingen, meer een inspanningsverplichting dan een gewenste outcome. Wordt dit aangepast bij de verdere uitwerking van deze doelstelling?	In de nieuwe doelenboom is deze doelstelling inmiddels aangepast: De bezoekerseconomie is sterk en de toeristisch recreatieve structuur wordt beter benut
	11.	Op blz. 2 van het statenvoorstel is vermeld 'we stellen géén aparte provinciale programma's en beleidsplannen meer op'. Hoe verhoudt deze uitspraak zich tot het programma circulaire economie?	We stellen geen aparte programma's op voor economie. Circulaire economie (ook wel geduid als circulariteit) betreft een concern programma, dat zijn uitwerking heeft op alle beleidsterreinen. Wel kunnen er in de toekomst nog projectplannen naar u toekomen op deelvlakken van deze visie.
	12.	De woorden robuust, veerkrachtig en weerbaar komen vaker	Ja. Met het uitwerken van de beleidsdoelen en meerjarendoelen gaan we uit

		terug, maar niet in de beleidsdoelen. Moeten we de beleidsdoelen lezen als invulling van die begrippen?	van deze begrippen.
	13.	Op blz. 10 komt de doelenboom terug. Het valt op dat onder 3.1 startups en 3.3 circulaire economie minder hoofdactiviteiten zijn benoemd. Op blz. 57 is dit echter wél uitgewerkt. Is het de bedoeling de activiteiten op blz. 57 als hoofdactiviteiten volgens de doelenboom te lezen?	Op pagina 57 treft u een samenvatting aan van alle activiteiten die wij ondernemen per beleidsdoel. U treft vergelijkbare samenvattingen aan op de pagina's 41, 47 en 67.
	14.	Op blz. 16 zijn de verschillende deelregio's binnen Utrecht benoemd. Wat is het aandeel van deze benoemde kwaliteiten binnen deze deelregio's? (in aantal banen en bruto product?)	Het doel van dit overzicht is om een eerste kwalitatieve impressie te geven van onze deelregio's. Geen kwantitatieve analyse. Deze is wel uitgevoerd in het kader van Het Economisch Beeld Utrecht + (september 2017).
	15.	Op blz. 20 staat vermeld dat de 'forse voorsprong die Utrecht ten opzichte van Nederland had in economische groei' terugloopt. Zonder context is dat lastig interpreteren. Kan GS deze terugloop in economische groei van nadere context en waardering voorzien?	De regio heeft in de afgelopen decennia geprofiteerd van de snelle groei van (inter)nationale hoofdkantoren in de zakelijke en financiële dienstverlening. Die groeicurve is in Utrecht afgevlakt, terwijl die in andere regio's juist is versneld. De relatieve voorsprong van onze regio is daardoor afgenomen. Ook profiteert onze regio minder dan andere regio's van R&D-intensieve, internationaal expanderende high tech industrie die als trekker van de economie fungeert. De beperkte fysieke ruimte noopt Utrecht om het potentieel van samenwerking en innovatie binnen het regionaal-economisch ecosysteem maximaal te benutten.
	16.	Op blz. 21 is de EU Regional innovation scoreboard 2019 opgenomen. Opvallend is dat onze regio laag scoort op innovatie/R&D vanuit de private sector. Waarom is dat?	High tech maakindustrie geeft het meeste uit aan R&D en is in Utrecht relatief beperkt aanwezig vergeleken met bijvoorbeeld Noord-Brabant.
CU	17.	Op pagina 9 staat een figuur over de relatie met POVI/RESU en de REA enerzijds en de Economische Visie anderzijds. De ChristenUnie ziet die figuur graag anders. In onze ogen zijn provinciale ruimtelijke opgaven en provinciaal economische doelen nevengeschikt. De Regionale Economische Agenda is daaraan – vanuit het oogpunt van de provincie – ondergeschikt. Daaraan gekoppeld hebben wij de wens dat de Economische Visie ruim eerder herijkt wordt dan de Regionale Economische Agenda.	Het beeld op pagina 9 is bedoeld om de feitelijke relatie tussen de verschillende documenten helder te duiden. Wij hebben bewust gekozen voor een vergelijkbare termijn. Wij praten liever niet over neven- of ondergeschikt. De REA is een richtinggevend document dat we met regionale partners hebben afgesproken. Wij hebben onze eigenstandige verantwoordelijkheden. Deze vullen elkaar op een goede manier aan.

CDA	18.	Dan wordt er ook nog gesproken over bedrijventerreinen. Daarover wordt o.a.. gezegd "Vooralsnog nemen wij geen zoekrichtingen op voor grootschaliger regionale bedrijventerreinen" maar ook "Voor de korte termijn meer lokaal en voor de middellange termijn gaat het om het zoeken naar mogelijke locaties voor specifieke bedrijventerreinen: regionaal, goed bereikbaar, bij voorkeur 1 aan westkant en 1 aan oostkant van de provincie." Deze teksten vinden wij tegenstrijdig. Hoe zit dit?	De zoekrichtingen voor (grote) regionale bedrijventerreinen komen uit de vastgestelde Ruimtelijk-Economische Strategie Utrecht (RESU). In de verkennende gesprekken voor de Omgevingsvisie en het regionaal programmeren, zien we weinig draagvlak bij gemeenten voor grotere regionale bedrijventerreinen.
	19.	Wat betreft werklocaties is de afgelopen periode toch duidelijk geworden dat door het gedwongen thuiswerken van mensen het huis noodgedwongen is veranderd in een werklocatie. De ervaringen van veel mensen, ook die van onszelf, is toch positief. Misschien niet om altijd thuis te werken maar toch voor een deel. 15% meer thuiswerken zou bijvoorbeeld ook het fileprobleem op kunnen lossen nog los van de tijdwinst en minder uitstoot. Echter thuiswerken vraagt veel van ons digitale netwerk. Al in 2015 heeft het CDA hiervoor het initiatiefvoorstel Glasvezel ingediend. Sinds dat moment zijn er duizenden mensen aangesloten op het glasvezelnetwerk. Maar toch zijn er nog genoeg gebieden en bedrijventerreinen die afhankelijk zijn van zeer traag internet. Wij vinden het als CDA opvallend dat er wel over bereikbaarheid in de zin van OV en asfalt maar niet over digitale bereikbaarheid. Het hele woord glasvezel komt bijvoorbeeld niet 1 keer voor. Is dit niet heel vreemd als wij onze provincie klaar willen maken voor de toekomst?	In het kader van onze digitaliseringsbeleid zullen we dit aspect meenemen.
	20.	Naast de MKBdeal hebben wij ook nog de Regio Deal Foodvalley met als doel dat dit leidt tot betaalbaar, duurzaam en gezond voedsel. Maar ook zorgt voor een gezonde en aantrekkelijke woon- en leefomgeving voor mens en dier. Dit kunnen wij als CDA natuurlijk alleen maar toejuichen. Wel maken wij ons zorgen dat de financiën bij allerlei instanties blijven hangen en uiteindelijk niet terecht komen op het boerenerf. Is deze zorg	Na de voorbereidingswerkzaamheden starten we binnenkort met de feitelijke uitvoering van de Regiodeal. Het boerenerf staat centraal in spoor 1 van de Regiodeal. Het is echt de bedoeling dat in dat spoor 'de boer aan het roer staat' (zie www.boeraanhetroer.nl). Ook in spoor 2 wordt nadrukkelijk de verbinding gemaakt met de praktijk van burgers (als consument van zorg en/of voedsel), instellingen en bedrijven. Zo zullen 75 horeca-ondernemingen betrokken en ondersteund worden bij het creëren van een gezonde

		terecht?	voedselomgeving (bedoeld om gezonde voedselkeuzes te stimuleren).
VVD	21.	We komen de termen beleidsplan en visie tegen als benaming van dit document. Wat is het? Een beleidsplan, een visie, een visionair beleidsplan, een planmatige visie?	Het betreft een economische visie met een looptijd van 8 jaar. Het woord beleidsplan hebben we in het document niet gebruikt.
	22.	*Investeren in je buren* Een goede buur is beter dan een verre vriend. Op p.6 wordt benoemd dat bedrijven steeds meer footloose zijn….pp p.15 dat provincie Utrecht uit gaat van een grensontkennende economie. P.40/46: focuslanden in EU zijn Dsl en UK. Wat wordt gedaan om te investeren in goede vestigingsvoorwaarden inclusief specialisatie (clustering) en samenwerking met andere regio's zodat goede netwerken ontstaan, en de Rijndelta als geheel aantrekkelijk blijft? Een van de sterke vestigingsfactoren van Utrecht is immers haar ligging in een breder gebied. Waarom wordt niet met de zuiderburen (Vlaanderen) samengewerkt? Het college van GS is op bezoek geweest in Gent. Wat volgt hier economisch uit?	Zie ook vraag 61 Met de oprichting van de ROM UR is er al sprake van een officiële uitbreiding van het werkgebied met de Gooi en Vechtstreek, verder wordt expliciet de samenwerking met Foodvalley benoemd. De UU is al een brede structurele samenwerking aangegaan met WUR en TUE, dit kan deze bovenregionale samenwerking alleen maar verder versterken. UR zet sterk in op een clustering rond Life Sciences en Digitalisering, dat betekent dat daar met het regionale netwerk op ingezet moet worden om structurele ontwikkelingen ter versterking van deze clusters mogelijk te maken.
	23.	Hoe staan de andere fracties er tegenover om bij doel 2.2 een activiteit toe te voegen: stimuleren van grensoverschrijdende samenwerking (zie ook M50)	Dit is niet een vraag aan GS. Maar wij zouden u ervoor willen waarschuwen niet een middel een doel te maken. Zie ook vraag 61
	24.	Waarom constateert GS in het SV dat M50 met deze nota als afgedaan kan worden beschouwd?	Het is onduidelijk welke motie u bedoeld. Indien het motie 05 betreft, dan doet u daarin de oproep om in discussies met de partners over de REA, en straks in de eigen economische visie, het initiatief te nemen tot samenwerking met andere regio's in Nederland, België en Duitsland. Zowel de REA en Visie zijn opgesteld. Zoals u in onze visie kunt lezen is bijvoorbeeld Duitsland een focusland voor trade&invest, werken we in RegmdXB samen met verschillende Nederlandse regio's en België en zijn we gefocust op de kansen die regionale samenwerking biedt, zoals blijkt uit de SWOT-analyse.
	25.	p.56: gemist worden een grondstoffenbank en (emissievrije) logistieke samenwerkingen. Daaraan wordt in de provincie door bedrijven al gewerkt.	Dat bedrijven werken aan grondstoffenbank en (emissievrije) logistieke samenwerkingen is, ondanks dat het niet is opgeschreven, belangrijk en bij ons bekend.

FvD	26.	De provincie wil mogelijkheden verkennen voor nieuwe financiële instrumenten (pagina 40). Is het de bedoeling dat de provincie eigen obligaties gaat uitgeven? Waarom is dit noodzakelijk?	We zoeken naar mogelijkheden om effectief regionale circulaire proposities. Daarbij kunnen nieuwe financiële instrumenten een rol spelen indien blijkt dat toegang tot kapitaal een hindernis vormt om solide businesscases tot uitvoer te brengen. Dit is nog iets dat bekeken moet worden.